

מערכים - שיצורי חינוך
למרחב הקול

בתיא פרידמן

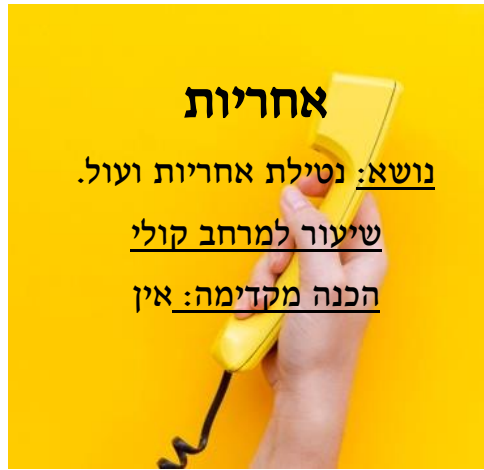
0504159199

אחריות

נושא: נטילת אחריות ועול.

שיעור למרחב קולי

הכנה מקדימה: אין

מהלך השיעור:

1. פתיחה:

אם ננתח את המילה אחריות נגלה אחריות מהי, קחנה דף ועט ורשומנה את המילה "אחריות" מול העיניים. זה פשוט מדהים! (כדאי להרחיב בכמה משפטי הסבר על כל שורה)

א- אני אחראית לעצמי, אם אין אני לי מי לי.

אח- אני אחראית לסביבתי הקרובה, ערבות זה לזה.

אחר- אני אחראית להשלכות מעשי במעגלים הרחבים יותר.

אחרי- עלי להיות מודעת שאני מהווה מודל לחיקוי לכל מי שרואה אותי (קידוש ד' וכדו')

אחרי- עלי לשים לב למצוא לי אנשים שיהוו מודל חיובי לחיקוי.

אחריות- לפני מעשה, רפלקציה, לאחר מעשה לעמוד מאחוריו.

2. סיפור:

הרב עזריאל טאובר נסע פעם לאחת ההרצאות שלו לארה"ב, באמצע הטיסה התגלתה תקלה במטוס. אחרי שעות של מתח וניסיון ליצור קשר עם מישו מהארץ הם הצליחו לתפוס קשר עם מגדל פיקוח בשדה תעופה אנונימי ונחתו נחיתת חירום לזמן בלתי ידוע. הנוסעים פונו לבית מלון כלשהו ונאמר להם להיות ב'היכון' כל הזמן, אפילו לא ללכת לישון אולי לפתע יוכלו לעלות על המטוס בחזרה ולא רוצים לעכב את כולם. הרב טאובר מספר שהגיע למלון הגויי הזה ואפילו כוס מים לא יכול לשתות שם מטעמי כשרות, אפילו כוסות ח"פ לא היו להם. הוא חיפש הרבה זמן כיסא פלסטיק ללא חשש שעטנז וכשסוף סוף ישב הוא הרגיש מאוד לא טוב עם עצמו. לא התפללתי היום את שלושת התפילות וגם מה שהצלחתי היה לי מנין ובלי כוונה. כמובן שדף גמרא לא פתחתי וכל האווירה הגויית מסביב לא מאפשרת לי לחשוב משהו קצת מרומם ואנושי... ההרגשה שלו הייתה מאוד גרועה והוא הביט סביב בחוסר מעש ואז הוא קלט דבר מדהים- כל האנשים שסביבו ישבו באותה תנוחה ועיניהם במסך. מסך קטן או גדול אישי או ציבורי... בזהים... הוא היחיד שלא מפנה מבט.

הוא הסתכל על הכורסא הריקה שלידו- היה שם שלט (קמץ קמץ...). הוא לקח את השלט הזה ואמר לד'- ריבונו של עולם- לא עשיתי היום כלום בשבילך, נכון שלא באשמתי אבל מציאות... משהו אחד אני נותן לך עכשיו- אני לא לוחץ על הכפתור הזה!

האחריות בידיים שלי בכל פעולה הכי קטנה הכי יכולה לשנות את העולם שלי ושל הסובב אותי.

3. תרגיל:

הדף מול העיניים שלכן? יופי. באנה נעשה בדיקה קטנה. אני אתאר לכן כמה סיטואציות קצרות מחיי היומיום ואתן תנסו לחשוב על כמה שיותר אנשים שמושפעים מהמעשה הספציפי

שמתואר. היינה יצירתיות. בת שתצליח למצוא יותר מעשרים אנשים למקרה אחד תשאיר לי הודעה ותיכנס להגרלה!.

המקרה:

את בדרך לבית הספר, ממהרת, עוד מעט שמונה. כשאת עוברת במעבר החציה את מסמנת לאוטובוס לעצור וחוצה בזריזות את הכביש.

אחותך הבטיחה להכין תכנית לכיתה והסתמכה על תכנית שיש לך. אבל את מאוד מאוד מאוד עסוקה, ואין לך זמן לחפש את התכנית. אחותך הולכת לבית הספר עצובה, בלי כלום...

המקרה:

ראית בגד מדהים בחנות, האחרון במידה שלך. את שולחת יד לקחת אותו ומגלה שעוד מישהי מתכננת לקחת את אותו בגד בדיוק. אבל את- תפסת ראשונה.

המקרה:

הכנתם המון עוגות לכבוד החג, לחלק לכל הנשואים, ובטעות שמתם מלח במקום סוכר.

המקרה:

נכנסת הביתה אחרי יום לימודים מפרך זרקת את התיק בכניסה, על הרצפה. וקרת לישון על הספה.

4. מסקנה:

אז מה? אני לא אעצור את האוטובוס במעבר חציה? אני לא אקנה בגדים בחנות כי אולי מישהו אחר רוצה? וודאי שלא זו המסקנה...

אבל, מהתרגיל הנחמד שלנו רואים עד כמה לכל מעשה שלנו יש השלכה נרחבת, שאנחנו אפילו לא מדמיינות ולא יכולות לשער, לטוב ולמוטב. ועכשיו, בעידן הקורונה אין צורך להכביר על מידת האחריות וההשלכה שיש לכל מעשה קטן, נכון? כשפתאום כל אחד שמתברר כמאומת מכניס אנשים שונים ממחוזות שונים לבידוד או חלילה מדביק אותם...

זה הזמן שלנו לקחת אחריות על עצמנו, המסגרת הבית ספרית היא בהפעלה עצמית כרגע, את בוחרת מתי לשמוע ואיך ועד כמה. יש לך אחריות עצומה בידיים, אחריות שבנות בגילך לא רגילות ולא אמורות להתמודד איתה! את מחליטה אם לצפות או לראות או לבזבז את הזמן, אם לשבש את סדר היום או למלא אותו בתוכן, את אחראית!!!

שימי לך מול העיניים את הפירוק שערכנו למילה "אחריות", זה יעזור לך, באחריות...

5. סיום ומשימה:

לסיום, מעניין לעשות מדגם קטן, מי החברות שאת מחשיבה כאחראיות ביותר?

נעשה כאן בחירות חשאיות, ווירטואליות לתפקידים חשובים מאוד...

אני מקריאה לכן את רשימת התפקידים שישנם בכל ממשלה, כל אחת מנסה לחשוב למי הכי מתאים כל תפקיד ולמה. לדוג' שר הבריאות מתאים ל... כי היא מקפידה על תזונה נכונה, או- כי היא מקפידה על כל הכללים בעידן הקורונה, או- היא תמיד דואגת לבנות שלא מרגישות טוב ונעדרות מבי"ס...

השאירי בתא הקולי של הכיתה (כמובן שרק המורה יכולה להאזין) את בחירתך לכל תפקיד ונמקי בצורה ברורה.

בעזרת השם בשיעור הבא נספר לכן את התוצאות, יהיה מעניין לשמוע!

להשאיר חותם

נושא: שם טוב

שיעור לוועידה

הכנה מקדימה: זוג בנות
מקבלות את הטקסט מראש
ומתאמנות על ההמחזה.

מהלך השיעור:

1. פתיחה- סקצ' ע"י שתי תלמידות בשידור חי לכל הכיתה:

בת- הי, שלום המורה (מתלהבת)

מורה - (מחיכת בנימוס) שלום וברכה, איזה יופי לפגוש אותך, תזכירי לי את שמך

בת- פלונית אלמונית, המורה לא זוכרת אותי?

מורה - ודאי שאני זוכרת, את יודעת לאט לאט הזכרונות צפים...

בת- זהו תמיד אמרו שאני בלתי נשכחת

מורה - כן... באיזו כיתה את?

בת- שנה שעברה סיימתי, מה המורה באמת לא זוכרת אותי? אני ישבתי בספסל השני בצד שמאל ליד מיכל והיינו עושות צמה כל השיעור.

מורה - לא זוכרת

בת- נו, המורה אני קיבלתי מאה במבחן הראשון באנגלית וכווולם דברו על זה, ו... (חושבת) היו לי נעליים כחולות עם פס זהב בצד והקוקו שלי היה הרבה יותר ארוך, אולי בגלל זה המורה לא מזהה אותי.

מורה - טוב, לא נורא, העיקר שאני נהנית לראות אותך, בוגרת ונראית טוב, עלי והצליחי.

בת- אמן (מאוכזבת).

(הבת ממשיכה ומופיעה במקומה אישה עם עגלה הפוגשת במורה)

אישה- שלום (בישני)

מורה -שלום פלונית! טוב לראות אותך! מה נשמע? במה את עוסקת היום?

אישה- ברוך ד' מצוין, אני עובדת היום בהנהלת חשבונות.

מורה - איזה יופי, תמיד היה לך ראש טוב

אישה- מה, המורה זוכרת?

מורה - וודאי! יש בנות שהן בלתי נשכחות! אני זוכרת במיוחד את ההקשבה המרוכזת שלך בשיעורי תורה, את הירידה לפרטים. אני זוכרת איך דאגת תמיד לחסרות ולקחת להן שכפולים.

אישה- וואי המורה, תודה, זה באמת מחמם את הלב לראות שככה זוכרים אותי!

2. מי לא רוצה שיזכרו אותה?

מה אנחנו יכולות לעשות כדי שנשאיר רושם טוב על האנשים שסביבנו? שנצליח לשקף את מי שאנחנו באמת? שיזכרו אותנו לטובה?

באנה ננסה לראות מה אנחנו משדרות בתת מודע לסובבים אותנו.

קחנה דף ועט, וחתומנה את שמכן בצורה ברורה, חתימה גדולה, כדי שתוכלנה להתעמק בפרטים.

עכשיו, אני אקריא לכן כמה כללים וניתוחים גרפולוגיים, מוכנות?

3. ניתוח:

שם משפחה בצורה פשוטה וברורה בהתאם לכתב היד:

אישיות מאוזנת, יודעת לשלוט בעצמה.

אותיות מסוימות גבוהות ובולטות יותר מהאחרות:

שאיפות גבוהות, וחלומות להישגים מיוחדים.

כתב מעניין או מתפתל:

יצירתית ובעלת מעוף.

חתימה "עולה":

מצב-רוח מרומם, שמחת-חיים ואמון עצמי.

חתימה קטנה מהכתב הרגיל:

צנועה

חתימה גדולה בהשוואה לכתב הרגיל:

ביטחון עצמי, עושה רושם טוב.

אות הראשונה של שם פרטי ושם משפחה מלא:

מאורגנת, ומסודרת.

שם ומשפחה הכתובים בצורה פשוטה, כמו כתיבה רגילה:

טיפוס כנה ויציב, מציגה עצמם כפי שהיא.

קו מתחת לחתימה:

יכולת להופיע מול אנשים, ביטחון עצמי גבוה.

עיגול סביב החתימה:

צורך בהגנה ושמירה על הפרטיות.

נקודה הנראית כמו פסיק בסוף החתימה:

בעלת להט ואנרגיות.

נקודה בסוף חתימה:

מחושבת, מסודרת, דייקנית וזהירה, עומדת על שלה.

הדגשת שם המשפחה:

מסמלת קשר חם וייחוס משפחתי.

שם פרטי בלבד:

עצמאות, אינדיבידואליזם ובטחון עצמי.

חתימה פשוטה:

מעיד על ביטחון עצמי אמתי, כנות ויציבות, לא מנסה להתבלט או להסתיר.

4. תרגיל משותף:

אני רוצה שננסה לערוך תרגיל, תרגיל לזיכרון.

אני צריכה ששלוש בנות תצאנה מהוועידה, או תנחנה את הטלפון בצד ולא תקשבנה במשך כמה דקות. מי מוכנה?

המורה בוחרת שלוש בנות.

הבת הראשונה מקבלת הוראה להצטרף עוד שלוש דקות, השניה עוד שש דקות, והשלישית עוד עשר דקות.

לאחר שהבנות "יצאו" המורה מתחילה: אני עומדת לספר לכן סיפור, השתדלנה לזכור כמה שיותר פרטים. אסור לרשום שום דבר.

ביום ראשון יג' טבת קם אדון מושקוביץ מרחוב הנביאים 15 בירושלים על רגל שמאל. לא ברור לגמרי למה, אולי מפני שכשקם דרך בטעות בקעריית מי נטילת הידיים הסגולה והחדשה וכל המים נשפכו על רגליו והוא נאלץ לנגבם במגבת הירוקה והגדולה שהייתה מעט מלוכלכת. ואולי משום שנזכר שעליו ללכת ביום זה לסדר את תשלום הארנונה. כך או כך, לאחר תפילת שחרית מצא את עצמו צועד כשבתיקו נמצאים המסמכים הנדרשים: צילום תעודת זהות שלו ושל אשתו ובו מופיעים כל שמונת ילדיו: שלמה, בנימין, אהרון, משה, רבקה, לאה, הדס ומיכל, מלבד זאת היו שם הטפסים המלאים בכתב ידו הצפוף בעט סגול דק וכן פנקס צקים אותו הביא אתמול מהבנק ברחוב שמואל הנביא 35. כשהגיע לבניין העיריה ועלה לקומה השנייה בה שכנו המשרדים המתאימים הבחין בתור הארוך שכלל עשרה אנשים לפחות. הראשון היה אדם בגיל העמידה שלבש מכנסיים אפורים ושלייקס חומים ולמרגלותיו נח סל פלסטיק אדום מחורר. השני היה איש מזוקן בעל הדרת פנים מכובדת שישב ועיין בספר עב כרס כשהוא משמיע נעימת לימוד איטית. השלישי היה בכלל שלישית זאת אומרת אישה צעירה שנדנדה נמרצות עגלת תאומים רחבת ממדים בה היו תאום ותאומה בני שנה וחמישה חודשים ויומיים. שאר הממתינים היו גם בני גילאים שונים ועסקו בעיסוקים שונים ומשונים מסריגה עד לקיפול מפיונים וקריאת עיתון מלווה בגניחות. הוא פנה למכשיר הלבן והוציא לעצמו מספר. הוא נבהל למראה המספר 1354 ונרגע לאחר שהסבירו לו ששכחו להפסיק את הרצף של אתמול וכי התורים היום התחילו במספר 1339. לאחר שעה וארבעים ושלוש דקות ושלושה עשר שניות הגיע תורו והוא נכנס לחדר. שם קיבל אותו איש צעיר בעל קול דק שענה לשם יעקב מורגנשטרנבוך. הוא היה אדיב ונחמד וסייע לו כמיטב יכולתו. לאחר בדיקת המסמכים וחישובים שונים ומשונים הכריז כי הוא זכאי להנחה של 67 אחוזים וכי עליו לשלם את כל התשלומים בשנים עשר צקים. הוא שילם את הנדרש נפרד מהפקיד לשלום ומיהר לביתו כדי לבדוק בדף המוצמד במגנט ללוח מהן המטלות הבאות המצפות לו ביום שלפניו.

לאחר שהמורה מסיימת להקריא את הקטע היא שואלת מי חושבת שהיא זוכרת את הסיפור? אחת הבנות מתנדבת לנסות לשחזר אותו.

הבת הראשונה חוזרת לוועידה ומאזינה לשחזור (אולי בשלב זה ניתן לאפשר לכל הבנות להשלים זו את זו בפרטים ולא רק בת אחת)

המורה שואלת את הבת- הבנת? את זוכרת את הסיפור?

הבת השניה מצטרפת לוועידה והבת הראשונה מספרת לה את הסיפור (אסור לחברותיה לעזור לה)

כעת מצטרפת הבת השלישית והאחרונה ומאזינה לבת השניה שמספרת לה את מה שזוכרת מהסיפור ששמעה.

וכעת, כמובן הבת השלישית מנסה לחזור על הסיפור.

המורה מקריאה את הסיפור בשנית, וואו, איזה הבדל...

5. מסקנה:

הזיכרון שלנו מוגבל, זו עובדה, וזו ברכה. אוי ואבוי אם היינו זוכרות הכל... אבל עדיין, כדאי לנו לדאוג שמה שיזכרו מאיתנו יהיו הדברים הטובים, המאורעות שבאמת מאפיינים אותנו. שיהיה לנו שם טוב.

(המורה מדגימה דברים חיוביים שהיא זוכרת מתחילת השנה מהבנות בכיתה, למרות הנתק והיעדר המפגשים מאז)

(תיאור קצר לתוספת: המורה יכולה לספר בהומוריסטיות אישה שנמצאת בחתונה של הבן של החברה ולא אוכלת כלום כי מפחדת שהצלמת תצלם אותה בדיוק אז, ואולי זו תהיה התמונה היחידה שתישאר לנכדים שלה, מה? ככה יראו אותה בעץ המשפחתי? אוכלת אורז? יקראו לה 'סבתא אורז'?!...)

כדאי שנזכור את זה כשאנחנו אומרות איזו דעה בצורה נחרצת או בוחרות ללכת בקו מסוים, אם אני אשמח שככה יזכרו אותי, מעולה, סימן שהמעשה נכון. ואם לא, לא חבל שזה מה שיזכרו ממני?

מהלך השיעור:

1. ספורים לפתיח:

המורה מספרת לתלמידות את המקרים הבאים ומבקשת מהן למצוא פתרונות לבעיות.

א- כמו שאתן יודעות ארצות הברית ורוסיה התחרו ביניהן מי תגיע ראשונה לחלל. אחת הבעיות שארה"ב נתקלה בהם היתה העובדה שאי אפשר להשתמש בעטים בחלל, כי אין כח המשיכה. הם השקיעו הון תועפות כדי לייצר עטים שעובדים בצורה שונה. הרוסים לא רצו להוציא סכום גבוה כל כך על עטים, אבל גם להם זה היה צורך חיוני וחשוב, מה הם יכלו לעשות, לדעתך?

ב- יוזף נכלא בבית הסוהר בשל עלייה מרושעת, הקשר היחיד שלו עם העולם החיצון היה מכתבים שהרשו לו לשלוח ולקבל מאביו, בשל היותו בן יחיד לאב מזדקן. כמובן שהצנזורה עברה ועל המכתבים שכתב וששלח אבל הוא שמח על האפשרות לתמוך באביו הבודד והמבוגר שנותר לבדו. יום אחד שלח לו אביו מכתב כאוב בו הוא מתחנן לפניו שיבקש חופשה קצרה מהכלא כדי לסייע לו לעבד את השדה, כוחותיו אפסו ואם לא יהיה מי שיעשה את זה בהקדם לא יוכל לזרוע השנה ופרנסתו תאבד. יוזף ניסה לבקש אבל ללא הועיל, כיצד יוכל לעזור לאביו מרחוק?

ג- סטיב הוא בעליה של רשת מלונות מצליחה בצרפת. באחד הימים הוא נצרך לטוס לבלגיה בשל עסקיו המסועפים. משדה התעופה הוא לקח מונית וביקש מהנהג לקחת אותו לבית מלון שהכיר כבר מביקורו הקודם בבלגיה. כשהגיע לבית המלון, מיד כשנכנס, קבלה אותו המזכירה במאור פנים ואמרה "ברוך הבא, אדוני. אנחנו כל כך שמחים שחלטת לבוא אלינו שוב". סטיב התפעל מאוד מהעובדה שהמזכירה זוכרת את ביקורו הקודם שהיה לפני כשנתיים, הוא הבין שיש לדבר כזה השפעה על שביעות הרצון של הלקוחות והחליט לאמץ את זה גם למלונות שלו. כשחזר לארצו כינס את מיטב המומחים והם ניסו לחשוב כיצד יוכלו העובדים לזכור את כל באי המלון כדי לדעת אם כבר היו כאן בעבר או שזהו ביקורם הראשון. אולי תוכלי לעזור לו?

2. משימה נוספת:

לאחר שחשבתן על רעיונות לפתרון המשימות, אנחנו עוברות למשימה חדשה (את הפתרונות האמתיים לסיפורים נגלה בסוף השיעור)

אני מבקשת שכל אחת תצטייד ב-18 גפרורים קטנים. יש לכן? יופי. כעת צורנה מהם את המספר 508, עליכן להשתמש בכל הגפרורים.

סיימתן? מעולה. המטלה שלכן עכשיו, היא לנסות להגיע למספר הגבוה ביותר שניתן ע"י הזזת שני גפרורים בלבד!!!

כדאי להשהות את השיחה, לנסות במשך חמש דקות לפחות ולשוב לשמוע את הפתרון.

ובכן, הסכום הגבוה ביותר שניתן להגיע אליו הוא 81,151. מישהי הצליחה?

(הדרך להגיע לכך היא ע"י שלוקחים את הגפרור בבסיס המספר 0 ואת הגפרור שבראשו, נשארו לנו שני ספרות של 1. כעת מניחים את הגפרורים שלקחנו בצורת הספרה 1 ליד הספרה 5, קבלנו 15,118. נכון? עכשיו הופכים את הדף, או מסתכלים מהצד השני- מה קבלנו? 81,151)

3. מסקנה:

מה בסך הכל צריך? לחשוב קצת אחרת, לא להתקבע במסקנות השבלוניות שאנחנו רגילות לחשוב. תקופת הקורונה לימדה אותנו הרבה על יכולת ההסתגלות שלנו. בנות שלא האמינו שהן יכולות בלי מפגשים חברתיים, אימהות שלא חלמו שניתן לעבוד מהבית יחד עם הילדים, בעלי עסק שלמדו להפעיל אותו במתכונת משלוחים. מי שידע לחשוב אחרת, ניצל את התקופה המאתגרת הזו- הרוויח בגדול. ומי שהיה תקוע בהרגלים הישנים, בסדר המוכר והוותיק שלא הסתדר בשום אופן עם המציאות הבלתי צפויה, נאלץ להתמודד עם תסכול ארוך ומתמשך...

4. פתרונות לסיפורים:

וכעת, נשמע את הפתרונות האמיתיים שקרו באותם מקרים שספרנו עליהם בתחילת השיעור.

א- הרוסים השתמשו פשוט, בעפרונות...

ב- יוזף כתב מכתב לאביו "אל תחרוש את השדה! שם טמנתי את האוצר הגנוב!" כמובן שהמשטרה מיהרה לשדה והפכה אותו ואת אדמתו, כמובן ללא תוצאות. כעת האדמה היתה מעובדת ומוכנה לזריעה...

ג- לאחר שהגיע סטיב למסקנה שזו עלולה להיות תכנית יקרה מאוד ובלתי רווחית, הוא פנה למנהל בית המלון בבלגיה ושאל אותו איך הצליח. התשובה- כל האורחים שלנו מגיעים לכאן עם המוניות של שדה התעופה. סיכמנו עם הנהגים שאנחנו משלמים להם סכום חודשי נחמד והם מדובבים את הנוסע בדרך ושואלים אותו אם זו פעם ראשונה שלו במלון. אם כן- הנהג מוציא את המזוודה של האורח ומניח בימין הדלפק, ואם הוא כבר ביקר כאן בעבר- הוא מניח בצד שמאל...

5. משימת מחשבה:

המורה מספרת סיפור לתלמידות, מי שיש לה רעיון משאירה אותו בתא הקולי. הבת שתפתור נכון תקבל לביתה קופסת גלידה.

הסיפור: אצלנו במשפחה מאוד אוהבים גלידה, מאוד מאוד. בכל ערב יש לנו טקס קבוע בסיום הארוחה בו אנו מחליטים בצוותא מהו הטעם הנבחר, ואז אני נכנס למכונית שלי, נוסע לסופר מרקט הקרוב בו ישנם גם דוכני גלידות מפנקים, קונה את הטעם הנבחר וחוזר הביתה.

הכל היה בסדר עד שקנינו את המכונית החדשה, מאז העניינים הסתבכו. בימים שאנחנו בוחרים גלידת שוקולד, אוכמניות, לימון או פיסטוק- הכל בסדר. אני הולך, קונה, וחוזר הביתה. אבל בימים שאנחנו מחליטים על גלידת וניל, ואנחנו מאוד אוהבים וניל, אני נוסע לחנות, קונה את הגלידה, מגיע לרכב ולא מצליח להתניע, לא מצליח! רק אחרי כמה דקות המכונית סוף סוף נדלקת ונוסעת.

בהתחלה חשבתי שזה מקרה, אבל אחרי שניסיתי את זה שוב ושוב הבנתי שיש כאן בעיה. המכונית הזו לא אוהבת וניל והריח כנראה מונע ממנה לנסוע כראוי.

התקשרתי והתלוננתי בחברה על העניין. הם כמובן צחקו וחשבו שאני מהתל בהם, אבל אחרי שהתחננתי ובקשתי שוב ושוב הם הסכימו לשלוח לי סוכן מטעמם שיבדוק את זה.

והוא ראה שאני צודק, נסענו יחד לחנות, קנינו טעמים שונים של גלידות. ובכל הטעמים המכונית תפקדה מעולה- ריבת חלב, תות, קפוצ'ינו, הכל היה מצוין, אבל בוניל היא לא הסכימה לנסוע.

הסוכן היה המום ואמר לי שהוא יישב וינסה לחשוב על פתרון התעלומה, אולי אתן יכולות לעזור לו?

הפתרון: בשל היותו של הטעם "וניל"- מבוקש מאוד, בעלי החנות מיקמו אותו בפתח החנות ממש. המכונת החדשה היתה בעלת מאפיינים כאלה שלא אפשרו לה להידלק כמה שניות אחרי שכבתה, היא היתה צריכה להתחמם מתחילה וזה לקח לה כמה דקות...

תשומת לב

נושא: פכים קטנים- גדולים

שיעור למרחב קולי

הכנה מקדימה: הבנות
מצטיידות בדף ממחברת
חשבון ובצבעים אדום וירוק.

מהלך השיעור:

1. פתיחה:

המורה מקריאה מקרים, ולכל מקרה שתי סיבות. מי שחושבת שהסיבה הראשונה היא הנכונה משבצת אחת בירוק ומי שחושבת שהתשובה השנייה- באדום. אם אף תשובה איננה נכונה לא צובעים כלום.

1. מישוהו זרק מגבת בפתח המטבח ואינך מרימה אותה

א- כשאת מתכופפת את מרגישה פגיעה בכבודך ולא נאה לך להתכופף

ב- את עצלנית

2. אמך יצאה מהבית ובקשה ממך לכבות את האש בשעה מסוימת, את כיבית רבע שעה אחר כך.

א- את אוהבת אוכל שרוף

ב- החלטת להיות עקשנית ודווקא לא לכבות בזמן

3. את נמצאת בגינה, ילד קטן בוכה על ידך כבר זמן רב ואת אינך מתייחסת.

א- כי את באמצע סיפור מתח ויש לך עיקרון לא להוציא את העיניים מהספר.

ב- כי הוא לא אח שלי

4. ברשימת המוצרים למכולת רשמה אמך "שני לבן", קנית את כל המוצרים מלבד הלבן.

א- תמיד את אוהבת שמשוהו חסר

ב- לא היה לך כוח לסחוב עוד שני לבן

5. חברה מהשכונה עברה לידך ולא אמרת לה שלום

א- את לא מוציאה את המילה "שלום" מפיק בעיקרון

ב- את אומרת שלום רק לבנות מהכיתה שלך או מהבניין שלך.

6. דרכת על רגלה של אישה מגונדרת כשחיקית לאוטובוס

א- קבעת לעצמך הרגל לדורך על רגלם של אנשים

ב- רצית להראות לאישה הזאת שזה יכול לקרות גם לה.

איזה צבע צבעתן הכי הרבה פעמים? מה? לא צבעתן כלום? למה?
כי את כל המעשים הקטנים הללו לא עשינו בכוונה תחילה, פשוט- לא שמנו לב...

2. בדיקה:

באנה נבדוק את תשומת הלב שלכן, נסינה לענות על השאלות הבאות...

אלה שאלות של חידודי מח, התשובה מסתתרת בתוך השאלה רק צריך להתרכז ולשים לב.

1. לאבא של יוסי שלושה בנים אברהם יצחק ו... (יוסי)

2. מה לא הגיוני במשפט: יוסי החמוד בן שלושה ימים? (איך קראו לו שם לפני הברית?)

3. מה שמו של אביהן של בנות צלפחד? (צלפחד)

4. אניה שטה במימיו הסוערים של האוקיינוס, הסערה גברה והאניה צללה למצולות. נער אחד הצליח לתפוס את אחד מקרשי האניה והגיע בכוחות על אנושיים אל החוף הוא היה הניצול היחיד. כשהגיע ראה בית, נכנס לתוכו והחליט לכתוב את קורותיו לבני משפחתו. הוא נטל דף ונייר ואז הבחין שאינו יכול לשלוח את המכתב מדוע? (לא לקח עט)

5. 3 נרות דלקו, הרוח כבתה אחד מהם כמה נשארו? (3)

6. בין כרם ענבים למטע פירות הדר נמצא אבטיח מאיזה עץ נפל? (לא גדל על עץ)

7. מי הוא אח של אמא של אחות של הבת של שרה אמנו? (אין לה בנות)

8. בים 10 דגים 5 טבעו כמה נותרו? (דגים לא טובעים)

9. מה עושה דבר ראשון אורח שבא? (דופק בדלת)

10. אניה טבעה בין אפריקה לאוסטרליה, היכן יקברו את הניצולים? (ניצולים לא קוברים)

11. מה שוקל יותר קילו נוצות או קילו זהב? (שניהם קילו)

12. תיקון חצי גג עולה 50 ₪ כמה עולה תיקון גג שלם? (גג שלם לא מתקנים)

13. שלוש מכוניות ערכו תחרות אבל אף אחת לא השיגה את השנייה, מי ניצחה? (השניה)

14. בתל אביב יש ירקן בגובה 1.78, הוא בן 29 ולובש חולצה מידה 44, מה הוא שוקל? (ירקות)

15. כמה ספרים אפשר להכניס לילקוט ריק? (1)

16. מה לא הגיוני במשפט "המורה אמר לתלמידיו: מחר אערוך בוחן, ההשתתפות אינה חובה אבל מי שלא יבוא יבוא על עונשו"? (המבחן חובה כי מי שלא משתתף נענש)

3. סיפורים קצרים לחיזוק העניין:

חשוב לשים לב לפרטים הקטנים, לדקויות של הסובבים אותנו. גדו"י היו שומרים בולים לילדים קטנים כי זו הגדלות- הדברים הקטנים.

* פעם הזמינו את הרב שך לדבר למורות, כולם חשבו שהוא ידבר על ענייני חינוך נשגבים ומה הוא אמר? לשים לב לבת שחסרה.

* הסבא מסלבודקא ראה בחור שמתכופף להרים דף מהרצפה, כי חשב שזה טעון גניזה, כשהרים וראה שזה סתם דברי חולין השליך אותו בחזרה לרצפה. הסבא גער בו, והרים ולקח אותו לפח למרות שהיה במרחק רב כדי שלא יטרחו כולם להתכופף אחריו ולבדוק.

4. מסקנה:

עכשיו, כשאנחנו בבית, וגם בעזרת ה' כשנשוב לשגרה במהרה ובקרוב, זה הזמן לשים לב למי שסביבנו. לשכנים שבבידוד, לאחות שהולכת עצובה, לסבתא שיושבת בבית לבדה. אלו הם הדברים הגדולים ביותר.

כמו שאומרים- אנשים קטנים מתפעלים ממעשים גדולים, האנשים הגדולים יודעים שמהעשים הקטנים הם הגדולים באמת.

אישי במיוחד

נושא: הייחודיות בכל אחת.

שיעור למרחב קולי

הכנה מקדימה: אין.

מהלך השיעור:

1. הקראה לפתיחה:

הירוק הירוק הזה

פעם היה איש ירוק

שגר בבית ירוק

והיו לו חברים ירוקים

וחצר ירוקה עם פרחים ירוקים

יום אחד מתוך שיעמום ירוק

הוא החליט לצאת לטיול ירקרק במכונית הירוקה

המכונית הירוקה החליקה על הכביש הירוק

לעיניו נשקף נוף מדהים וירוק

בדרך עצר אותו שוטר במדים ירוקים

והזהיר אותו לשים לב לתמרורים הירוקים

הכל היה כל כך ירוק ופורח

ואז...

בלי שום הכנה מוקדמת או שלט ירוק

עיניו הירוקות של האיש הירוק נפערו לרווחה

בנס הצליח להשתלט על ההגה הירוק

הצמיגים הירוקים חרקו בקול מוריק אוזניים

על האספלט הירוק

הוא היטיב את משקפיו הירוקות ו... כן

העיניים הירוקות של האיש הירוק

מהבית הירוק עם החברים הירוקים- לא טעו!

עמד שם איש...

כחול! פשוט כחול!

הוא יצא וטרק את הדלת הירוקה

תוך שהוא ממלמל בהלם: כחול! כחול!

בטון מזועזע ובפנים ירוקות

ובעיניים ירוקות קרועות לרווחה שאל:

מי אתה? מאיפה אתה?

אני? האיש הכחול השיב בשאננות בלתי נתפסת

אני מהצד הכחול!

2. אבחון סגנונות אישיות.

כל תלמידה מצטיידת בדף גדול ובפתק ממו וכמובן, במכשיר כתיבה.

הסבר: (מורה יקרה, ההסבר ארוך ומפורט, ניתן לתמצת לפי שיקול דעתך)

תארנה לעצמכם שאתן הולכות בארץ רחוקה ואתן מנסות לדבר בעברית כי זאת השפה שאתן מבינות, אתן ניגשות למישהו ושואלות אותו בעברית כמובן "סלח לי איפה יש פה תחנת אוטובוס הכי קרובה"

מה התוצאה??? נכון אף אחד לא הבין אתכן!

במקום להגיע למארחים שלכן, נהג המונית לקח אתכן לעיר שונה לחלוטין.

במקום לקנות פירות קיבלתן גרביים וכו'

אחרי החוויה הזאת החלטתן שבפעם הבאה תגענה מצוידות או שתלמדנה את השפה המקומית או שתשכרנה מתורגמן. על החוויה הזאת אתן לא חוזרות.

ומה אם אגיד לכן שכאן במדינה שלנו בין דוברי השפה שלנו יש שפות שונות!

איך זה יכול להיות?

אז השפה היא לא באמת שונה, הם לא מדברים עברית אחרת, אבל... לכל אחד מאתנו יש מנוע הפעלה. זה מעין מנוע פנימי שהמנוע הזה בעצם מניע אותנו לפעולה בסגנון מסוים.

לנו יש מנוע, ולאנשים אחרים יש מנוע שלא בהכרח זהה, הם נולדו עם מנוע פנימי שגורם לכל ההתנהלות שלהם המנוע הזה אחראי על הצורה בה הם מדברים, אחראי על הצורה בה הם פועלים ובעצם על כל ההתנהלות שלהם ושלנו. כשאנחנו מסתכלים על אדם אחר ושופטים אותו דרך המשקפיים שלנו התוצאות לא משהו.

מכירות את זה?

כבר לפני שבוע קבענו לצאת יחד, קבענו תאריך שעה והכל, אז למה היא מאחרת?

זה כל כך חשוב החוזה הזה איך הוא יכול לקרא אותו ברפרוף ולא לבדוק את כל הפרטים?

ואיך היא יכלה לפגוע בי ככה, אני בחיים לא פוגעת באף אחד?

מה קורה כאן?

מה שקורה כאן זה שיש כאן אנשים שונים עם מנועי הפעלה שונים.

אנחנו פועלים אחרת ומדברים אחרת, ממש בשפות שונות. אם אנחנו נלמד את השפות השונות, ונבין כיצד פועלים אנשים שונים. נקבל יתרון ענק בתקשורת! ומכיוון שה' ברא אותנו יצורים מתקשרים כל כך חשוב שנדע איך לעשות את זה נכון. נוכל לתקשר עם האדם שמולנו, להבין אותו ולהבין מה חשוב לו איך לדבר אותו וגם ממה להימנע...

אז איך נוצרו המנועים?

קודם כל נולדנו אתם, כן פשוט נולדנו עם המנוע שמפעיל אותנו, והוא העיקר שלנו! כמובן שגם הושפענו מהמשפחה שלנו מהחברה והסביבה שהסתובבנו בה וכו' (זה עדיין לא יטשטש את המנוע העיקרי שלנו, אבל זה כן ישפיע על דרך הפעולה שלנו) לכל אחד מאתנו יש סגנון מנוע שונה שמפעיל אותו. איך נדע מי אנחנו? הנה, בעזרת האבחון הבא.

שמנה לב, אני אקריא לכן זוגות של משפטים, בחרנה מכל זוג את הנכון ביותר לגביכן. נכון יש לפעמים שאלות שהתשובה עליהן לא חד משמעית, ובכל זאת נסינה להבין מה אתן יותר וזה מה שתענינה.

בדף ממו ציירנה קו באמצע, צד ימין יהיה טור א' וצד שמאל יהיה טור ב'.

בכל פעם כשאקריא לכן צמד משפטים, אם המשפט הראשון יותר מתאים לכן- סמנה כוכבית בצד ימין, ואם המשפט השני מתאים לכן יותר סמנה כוכבית בצד שמאל.

מוכנות? התחלנו!

שלב 1

אני פועל יותר באופן אקראי	אני פועל יותר באופן שיטתי
אני יותר ספונטני	אני פועל באופן מחושב
כשיש לי מה להגיד אני אומר את דעתי	אני לא אומר את דעתי בלי לחשוב קודם
כשצריך לעשות משהו אני מיד מבצע בלי לחשוב	אני בודק לפני שאני מבצע משהו
אני חש קרבה רבה גם לאנשים זרים	אני מתחבר לאט לאנשים חדשים
אני מלא חיים	אני מאופק
אני מרגיש ננוח ומשוחרר	יש לי שליטה עצמית גבוהה
אני מפוזר	אני מאורגן
אני לא סטנדרטי	אני פועל לפי כללים
אני גמיש	אני נוקשה
הלבוש שלי לא רשמי	הלבוש שלי מכובד ואלגנטי
אני רגשן	אני שכלתן
קל להגיע אלי	צריך להתאמץ להגיע אלי
אני לא ממוקד	אני ממוקד
אני לא אוהב סמכות	אני ממושמע
אני לא שגרתי	אני שגרתי
אני רפוי	אני מתוח
אני מעורב בחברה	אני צריך פרטיות
חשובים לי יותר קשרי אנוש	חשוב לי יותר ביצוע
אני מאלתר	אני מתוכנן

סיימנו, איזה יופי! מה עכשיו?

ספורנה כמה כוכביות סימנתן בכל צד וכתובנה את המספר מתחת לכותרת. לדוגמא אם בצד ימין סימנתן חמש כוכביות כתובנה את המספר 5 מתחת האות א'.

כעת, כתובנה ליד האות א'- לא רשמי וליד האות ב'- רשמי

הבטנה במספרים שרשמתן, מהו המספר הגבוה ביותר? עכשיו החסרנה את המספר הנמוך מהמספר הגבוה וציינה את התוצאה ליד הכותרת שקיבלה את המספר היותר גבוה.

שלב 2

בואו נמשיך, הפוכנה את דף הממו ושוב הכנה שני טורים א' וב'

אני מקריאה לכן צמדים חדשים של משפטים. אם המשפט הראשון בצמד מתאים לכן יותר- סמנה כוכבית בצד ימין, ואם המשפט השני- כוכבית בצד שמאל. נשתדל לדייק בתשובות כדי לזהות מי אנחנו באמת!

אני לוקח פיקוד	אני מצטרף למה שאחרים בדקו
אני עונה תשובות מיד	אני צריך זמן חשיבה
אני מניע אחרים לפעול	אני מקבל בהבנה את מה שקורה
אני משתף ברגשותיי	אני שומר את רגשותיי לעצמי
אנשים מקשיבים לי	אני מקשיב לאחרים
אני סוער	אני שקט
אני חושב על רעיונות	אני מבצע רעיונות שמישהו אחר חשב עליהם
אני מבצע במהירות	אני שקול בביצוע
אני קובע עובדות	אני שואל שאלות
אני לא שומר את מחשבותיי לעצמי	אני שומר מחשבותיי לעצמי
אני מתווכח על דעותיי	אני מסכים לקבל דעות של אחרים
אני משתלט	אני נשלט
אני נכנס לדברי אחרים	אני לא נכנס לדברי אחרים
אני מזרז ביצועים	אני צריך לבצע בקצב שלי
אני פתוח	אני מופנם
אני מעדכן בדעותיי	אני שומר את הדעות שלי לעצמי(בגלל הטאקט)
אני פונה מעצמי לאנשים חדשים	אני נמנע מלפנות לאנשים חדשים
אני פועל	אני פורש
אני מורגש בחברה	אני ביישן
אין לי סודות	אני שומר סוד

שוב באנה נרשום כמה כוכביות סימנו בכל טור. וגם כאן נוסיף כותרות, לטור הימני נקרא דומיננטי ולטור השמאלי פאסיבי.

נחסיר את הסכום הקטן מהסכום הגדול ונרשום את המספר ליד הכותרת המתאימה! (זאת שקיבלה את הניקוד הגבוה)

ועכשיו מחיאות כפיים סוערות קדימה לתוצאה! באנה נגלה מי אנחנו!

קחנה את הדף הגדול הריק, מתחנה קו באמצע הדף לאורך ואחר כך מתחנה קו נוסף לרוחב כך שהדף יהיה מחולק לארבעה חלקים שווים.

בנקודת המפגש של שני הקווים, שזה בעצם מרכז הדף כתובנה את הספרה 0.

כעת, מנקודת האמצע עד לקצה הדף רשומנה ברווחים שווים – 5 10 15 20.

סך הכל את כותבת את הספרות ארבע פעמים. מהמרכז לצד ימין, מהמרכז לצד שמאל, מהמרכז למעלה ומהמרכז למטה.

מורה יקרה, הנה התרשים כדי שייקל עלייך להסביר לתלמידות. כך זה אמור להיות:

					20					
					15					
					10					
					5					
20	15	10	5	0	5	10	15	20		
					5					
					10					
					15					
					20					

כעת ניתן כותרות לכל דבר. בראש הדף כתבי: בלתי רשמי. בתחתיתו כתבי: רשמי. בצד ימין כתבי: פאסיבי ובצד שמאל כתבי: דומיננטי.

בלתי רשמי										
דומיננטי					20					פאסיבי
					15					
					10					
					5					
	20	15	10	5	0	5	10	15	20	
					5					
					10					
					15					
					20					
רשמי										

ניקח את התוצאה שקיבלנו בשאלון הראשון של רשמי ובלתי רשמי ונצעד מנקודת האפס המרכזית

אל הכיוון של התוצאה שקיבלנו. אם למשל קבלנו 4 בצד הראשון של פתק הממו והמספר הגבוה ביותר היה בבלתי רשמי- נצעד מנקודת האפס אל המיקום ההגיוני של המספר 4 לכיוון הכותרת "בלתי רשמי". שם נסמן נקודה.

עכשיו ניקח את התוצאות שקיבלנו בפאסיבי מול דומיננטי נצעד את מספר הנקודות המתאים ונסמן שם נקודה.

נמתח קווים ישרים מהנקודות (יווצר כמו ריבוע קטן)

נקודת המפגש בין הנקודות היא המקום שאליו אנחנו שייכות!

בלתי רשמי											
דומיננטי					20						
					15						
					10						
					5						
					0						
	20	15	10	5	0	5	10	15	20		
					5						
					10						
					15						
					20						
רשמי											

באיזה משבצת מצאתי את עצמי? רגע!!! מה זה אומר?

אז ככה... בצד ימין למעלה נכתוב: תומך

בצד שמאל למעלה נכתוב: מקדם

בצד ימין למטה נכתוב: מנתח

בצד שמאל למטה נכתוב: משימתי

מצאתי את הסגנון שלי? עכשיו נשמע מה זה אומר עלי...

3. פיענוח האבחון:

המורה מקריאה מתוך הרשימה הבאה מספר מאפיינים לכל סגנון תקשורת.

סגנון תקשורת "מקדם"

נוטים להיות מעורבים עם אנשים במצבים המשתנים בתדירות גבוהה ובמהירות. בד"כ אוהבים פעילויות מלהיבות ובעלות השראה. הם חברתיים, חברותיים, מלאי חיים ואישיים. יחפשו אנשים האוהבים לשחק ולהיות ספונטניים. בגלל טבעם הדרמטי במקצת, עשויים לחשוב בקול רם, ומיד לפנות לרעיונות אחרים ולפעולות אחרות. הם עלולים לקפוץ למסקנות על בסיס של אינטואיציה או ניחוש. לעיתים נכונים להתפשר על פחות מהטוב ביותר על מנת להתקדם הלאה.

סגנון תקשורת "משימתי"

נוטים להיות פעילים, עצמאיים, שאפתנים ומציגים חזות של בטחון עצמי. נוקטים יוזמה עם אחרים באופן אישי וקבוצתי ונהנים "לנצח על התזמורת", בעשיית דברים, אשר בד"כ הם עושים תוך גישת "לקיחת פיקוד". הם בדרך כלל בעלי רצון חזק, ונכונים להתעמת עם אחרים ביחס לרעיונותיהם וגישותיהם. בד"כ מחליטים במהירות ובתדירות גבוהה, המשימתיים יכולים להשליט סדר מתוך מהומה בקלות ובטבעיות. הם אוהבים להיות אחראיים באופן מלא, בד"כ משימתיים הם דיקנים ומקיימים את הסכמיהם בקפדנות.

סגנון תקשורת "מנתח"

הם מעדיפים לימוד והרהור, על פעולה מיידית ויוצרים רושם מחושב ואפילו מהוסס. בד"כ הם ממתנים לאחרים שיפנו אליהם, מאשר ליזום הצגת דעתם. אופייני להם לרצות לאסוף הרבה נתונים, דעות ועובדות לפני בצוע החלטה כל שהיא. חשיפה אישית היא קשה עבורם היות והרגשות מוצפנים בעומק רב. אינם נוטים ליזום מערכות יחסים, אחרים מחפשים את חברתם, משום שהם "מקשיבים טובים". הם שונאים לטעות וימנעו מכך בכל מחיר. מנהגם השקט והיציב לעיתים קרובות יגרום לאחרים לפנות אליהם ליעוץ, התייעצות, לקבלת עובדות ופרטים ודיוק.

סגנון תקשורת "תומך"

נינוחים, חביבים, מנסים להפחית כל סכסוך בין אישי. קשה להם לסרב לבקשה בגלל שהם רוצים להיות לעזר, גם אם עליהם לכופף את הרצון האישי שלהם לבקשה. בד"כ אינם אנשים תחרותיים, הם אינם כופים עצמם על אחרים או מנסים לשכנע אחרים בנקודת השקפתם. נוטים להיות

דאוגים יותר לרגשות ויחסים עם אחרים מאשר להגיון ולמשימה. הם מקשיבים טובים אשר יקדישו מזמנם לאנשים, מקבלים סגנונות רבים של אנשים. יהיו בדר"כ משתפי פעולה ונכונים להיות לשרות לאחרים או לחברה, יקבלו פיקוח בנכונות רבה, ירצו אחרים ולכן ימלאו על המצופה מהם. יהיו עובדים נאמנים.

4. מסקנה:

אז מה בעצם כל זה אומר ואיך זה מתקשר להתנהלות חברתית? קודם כל חשוב שנדע איזה טיפוס אנחנו ולא פחות חשוב איזה חברה נמצאת מולנו, איך היא מתנהלת, מתנהגת ומגיבה. זאת בכדי שנוכל לדעת לדבר אליו בשפתה שלה, לצפות אותה ולתקשר עימה נכון. כולנו יודעים שאינטרקציה היא בסיס קריטי להצלחה בינאישית ברמה הכי יומיומית, ככל שנשכיל ונקדים לזהות את הטיפוס שמולנו כך נוכל להבין אותו טוב יותר ולפתח קשרי חבורות טובים ומועילים יותר. בסיעתא דישמיא.